

[H. C. Hansen.]

ning til at udtale min glæde over, at dette spørgsmål vel herefter må kunne behandles på den saglige måde, som det fortjener. Hvor store de valutamæssige virkninger vil blive af disse besparelser, må efterhånden vise sig, men jeg tror ikke, man skal spænde forventningerne for højt.

Resten af valutabesparelserne på op til et par hundrede millioner kroner skal altså blive resultatet af en gennemførelse af de nye direkte skatte- og opsparingsforslag. Disse beløb er foreslået indbetalt i slutningen af 1951 og i 1952 og vil derfor ikke kunne få nogen større direkte virkning før til den tid. I det hele taget er det vel tvivlsomt, hvor stor en virkning på forbruget disse forslag vil få, og derfor må også virkningen på valutabalancen ad denne vej anses for meget begrænset. Den højtærede finansminister var øjensynlig selv klar over dette forhold og begrundede derfor også forslagene ud fra hensynet til, at de bredeste skuldre også måtte bære deres del af byrderne. Vi er enige heri, men vi synes for det første, at vendingen om byrderne ikke er så tungvejende, al den stund den bundne opsparing dog forrentes med 4 pct. — oven i købet rentes rente, hvilket sidste næppe er synderligt velovervejet — og merindkomstskatten indrettes således, at den rammer et meget lille udsnit af befolkningen, særlig når man samtidig går imod det bundne forsvarslån. Men jeg skal vende tilbage til dette „frivillige offer“. Mere vigtigt synes det at være, at forslagene efter alt at dømme ikke vil have den virkning på forbruget og valutabalancen, som er tilsløget, og dette betyder igen, at man vil blive nødsaget til at trække mere på den europæiske betalingsunion end forudset og mere, end vi har dollars til.

Skal udskrivningens samlede beløb fastholdes, må man derfor nok gå andre veje, og mon tiden nu ikke er inde til også at finde nogle af de brede skuldre indenfor landbruget? Jeg henviser til de bemærkninger, jeg allerede har fremsat herom. Jeg ved godt, at ifølge skatteansættelserne findes der ikke megen bæreevne indenfor landbruget; men forrentningsprocenten for landbruget fortæller vistnok noget andet. Er det muligt for regeringen allerede nu at give en foreløbig oplysning om denne forrentningsprocent, om, hvorvidt den ligger deromkring, hvor man almindeligvis i offentligheden regner med det?

Jeg må derfor med beklagelse fastslå, at jeg trods de store skattebyrder, som de forelagte forslag indebærer, ikke er sikker på, at deres virkning på valutastillingen vil

blive så stor som forventet. Hertil kommer en anden væsentlig anke, nemlig at forslagene vil bidrage til at stramme kreditten og ad denne vej måske få en valutaeffekt, men det vil da blive over arbejdsløshed, medmindre man samtidig fører en fornuftig pengepolitik.

Iøvrigt vil jeg gerne spørge den højtærede finansminister om, hvordan man vil klare statens likviditetsproblem i det kommende år. Jeg forstår — og dette synes jeg er særdeles fornuftigt —, at man ikke vil foreslå helt at standse støtten til byggeriet, men hvordan vil man finansiere denne støtte og statens anlægs- og udlånsvirksomhed iøvrigt, når man vil afskrive hele det føromtalt overskud på reguleringskontoen i nationalbanken? Der ligger jo en forskel på det forslag, som den høje regering har fremsat, og de synspunkter, vi repræsenterer, netop ud fra likviditetssynspunktet. Den højtærede finansminister syntes helt klar over, at en større låneoptagelse i markedet hverken vil være mulig eller økonomisk velbegrunder, og tilbage står da kun at overtrække statens folio i nationalbanken, et område, hvor den høje regerings medlemmer — jeg tænker her i meget ringe grad på den højtærede finansminister, men på øvrige medlemmer af den høje regering — som opposition har vist mig megen opmærksomhed. Hvad mener f. eks. den højtærede indenrigsminister herom? Den 8. august udtalte han her i tinget:

„Den højtærede finansminister hævder, at kapitalmarkedet er anspændt. Det forekommer mig, at han har uret heri. Den diskontoforhøjelse, som kom, og som var nødvendig, kan ikke tages som udtryk for manglende likviditet, men må tværtimod opfattes som et tegn på, at nationalbanken finder, der er for let adgang til penge, fordi der er for mange af dem.“

Er det stadig hans mening, at store lån kan optages, eller er han blevet overbevist af sin højtærede kollega finansministeren — måske af de udtalelser, som „Nationaltidende“ bragte fornylig om umuligheden af låneoptagelse i øjeblikket. En klar udtalelse herom synes jeg ville være ønskelig.

Den højtærede statsminister udtalte, at man ikke ønsker en ensidig kreditbegrænsningspolitik. Skal dette forstås sådan, at man også fremover vil begrænse kreditmulighederne, eller blot sådan, at man vil fastholde de stramme kreditvilkår, der allerede er tilvejebragt? Den højtærede finansminister afviste med en svag forargelse i stemmen, at man ville gå så langt som til en renteforhøjelse til 8 pct. Men det er jo ikke